

„Ræða sem K.S. ætlaði að halda við
Búrfellsvígslu, en komst ekki að“, Bj. Ben,
ódagsett.

Bjarni Benediktsson – Stjórnmal – Ræður – Búrfellsvígsla – Búrfellsvirkjun – KS – ISAL – Straumsvík –
Pórisvatn – Fallvötn - Raforkuframleiðsla

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

---

bjarnibenediktsson.is

Einkaskjalasafn nr. 360

Ræður

Askja 4-6, Örk 4

©Borgarskjalasafn Reykjavíkur

*hæta, sem
H. Borgarsdal skilur
at halda við Burfellsvirkjun en komst ekki af.
Björn*

Vi vil derfor
Fosskraft og de andre entreprenører ved anlægsudførelsen har betroet mig at fremføre lykønskninger i dagens anledning.

Forinden vil jeg dog tillade mig at komme med nogle helt personlige udtalelser. Jeg er nemlig i den enestående situation, at udførelsen af Burfellsvirkjunen er det 8'ende vandkraftanlæg her i Island, som jeg har været aktiv deltager i. Ingen islænding kan konkurrere med mig deri. Fra 1937 har jeg derfor kunnet følge udviklingen i udbygningen af Islands vandkraft på nærmeste hold, og jeg har haft lejlighed til at drøfte problemerne derom med mange islændinge.

- Og jeg vil gerne her mindes en samtale, som jeg for adskillige år siden havde med Islands nuværende førsteminister hr. Bjarni Benediktsson. Vi talte om, at det var nødvendigt for Island at frigøre sig fra den totale afhængighed af fiskeriet og den dermed forbundne industri og om vejen dertil. Danmark havde kunnet frigøre sig for afhængigheden af landbruget, som det alt-dominerende eksporterhverv - og det var lykkedes i løbet af 40-45 år, idet industrieksporten nu er større end landbrugseksporten, og det tiltrods for manglen på råstoffer.

Hr. Benediktsson og jeg var enige om, at Island havde meget gode betingelser herfor, fordi der fandtes så megen naturkraft i elvene og i de varme kilder, som kunne og måtte udbygges til at forsyne storindustri med fornøden kraft. Da den islandske nation på grund af sin lidenhed var for kapitalfattig til at investere i sådanne industrier, ville det være naturligt at søge kontakt med store udenlandske industriforetagender. Men Island måtte selv udbygge og eje kraftanlægene. En sådan udvikling ville være til uvurderlig gavn for den islandske nations udvikling og dermed følgende forbedring af livsvilkårene.

Med Burfellsvirkjunens udførelse til forsyning af ISAL's værk i Straumsvik er denne udvikling sat igang, og vi har forstået, at i løbet af 2-3 år skal produktionen af elkraft og aluminium fordobles - altså må det siges at være en god begyndelse.

Vi vil derfor idag lykønske de mennersker i Island, som har været så fremsynede at kunne se de store perspektiver i denne udvikling, og vi vil lykønske Landsvirkjunins ledelse og medarbejdere til at have nået det resultat, at Islands største vandkraftanlæg har været i drift i 7½ måneders vinter uden større vanskeligheder.

Det må nemlig erkendes, at i sin første udbygning som et "run-of-the-river" anlæg indebærer det visse driftsrisici om vinteren og alle involverede parter kan vist idag være enige om, at reguleringen af Thorisvatn burde have været udført samtidigt. Men lad os håbe, at disse risici ikke vil forårsage store vanskeligheder i den kommende vinter.

Vi i Fosskraft er af den mening, at vi har udført godt arbejde. Vi har haft den tilfredsstillelse, at nordiske eksperter, som har beset anlæget, har accepteret vor opfattelse. Vi håber selvfølgelig, at Landsvirkjun bedømmer det på samme måde. Det var hele tiden meget vanskeligt at få erfaren arbejdskraft herud i denne udørken, særligt i 1966-67. Jeg vil hertil gøre opmærksom på, at ved udførelsen af de hidtil største kraftanlæg i Sog var der beskæftiget ca. 150 mand - men her skulle vi have 4-5 gange så mange og helst erfarne. Det er baggrunden for vanskelighederne med arbejdskraft, og det havde man ved fastsættelsen af byggeterminerne ikke taget hensyn til. Derfor kan vi med rette være stolte af, at vi kunne igangsætte anlæget den dag, da ISAL skulle have elkraften leveret.

Endnu engang vil vi fremføre vore bedste ønsker om, at de forhåbninger, der er stillet til den igangsatte udvikling med Burfell og Isal, må gå i opfyldelse til gavn og lykke for det islandske folk.

I denne udvikling vil Landsvirkjun blive en meget vigtig faktor og I folk vil så sandelig få nok at leve op til. Det kan med rette siges: Hic Rhodus, hic salta.